

Forslag

til

Lov om prisstop for tjenesteydelser m. v.

Fremsat den 15. maj 1970 af *handelsministeren*.

§ 1. For tjenesteydelser her i landet må der ikke finde forhøjelse sted af de den 15. maj 1970 gældende priser, takster eller honorarer.

Stk. 2. Monopoltilsynet kan undtage fra bestemmelsen i stk. 1.

Stk. 3. Ved tjenesteydelser forstås i denne lov ydelser, der mod vederlag udføres som led i erhvervsvirksomhed.

§ 2. Virksomheder inden for industri, håndværk og handel, som for salg af varer her i landet fastsætter eller tillægger priser eller avancer for videresalg i efterfølgende omsætningsled, skal anmelde disse og ændringer heri til monopoltilsynet. Anmeldelse skal ske snarest muligt og senest samtidig med, at priserne meddeles de efterfølgende omsætningsled. Modtagelse af anmeldelse indebærer ikke godkendelse af de anmeldte priser eller avancer.

Stk. 2. Monopoltilsynet kan undtage fra bestemmelserne i stk. 1.

§ 3. Loven omfatter ikke løn- og arbejdsforhold eller priser, takster og honorarer, der i henhold til lovgivningen skal godkendes af folketingets finansudvalg.

§ 4. Med hensyn til monopoltilsynets beføjelser til at kræve oplysninger m. v. og med hensyn til klage over tilsynets afgørelser finder reglerne i § 15, jfr. § 20, og § 18 i lov om tilsyn med monopoler og konkurrencebegrænsninger tilsvarende anvendelse.

§ 5. Overtrædelse af § 1, stk. 1, og § 2, stk. 1, straffes med bøde eller hæfte.

Stk. 2. På samme måde straffes den, der undlader at meddele oplysninger, som afkræves ham i henhold til § 4, jfr. monopollovens § 15.

Stk. 3. Den, som i forhold, der er omfattet af loven, meddeler monopoltilsynet eller det i monopollovens § 18 omhandlede nævn urigtige eller vildledende oplysninger eller fortier forhold af betydning for den pågældende sags afgørelse, straffes med bøde eller hæfte, medmindre strengere straf er forskyldt efter borgerlig straffelov.

Stk. 4. Er overtrædelse begået af et aktieselskab, andelsselskab eller lignende, kan bødeansvar pålægges virksomheden som sådan.

Stk. 5. Ved behandlingen af sager i henhold til denne bestemmelse finder de i lov om rettens pleje, kapitel 69, indeholdte regler anvendelse i samme omfang som i sager, der påtales af statsadvokaten.

§ 6. Lovforslaget kan stadfæstes straks efter dets vedtagelse.

§ 7. Loven træder i kraft den 29. maj 1970. Bestemmelserne i § 2 træder dog først i kraft den 1. juli 1970.

Stk. 2. Loven bortfalder den 1. marts 1971.

§ 8. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget.

Lov nr. 359 af 30. oktober 1968, jfr. lov nr. 284 af 18. juni 1969, om anmeldelse af vejledende priser m. v. bortfalder den 1. juli 1970. Den i denne lov indeholdte hjemmel for monopoltilsynet til at give bindende kalkulationsregler for bestemte områder er hovedsagelig benyttet inden for tjenesteydelsesområdet, således for visse bygge- og anlægsarbejder og for bilreparationer.

Ud fra de ved administrationen af denne lov indvundne erfaringer har regeringen fundet det rigtigt at gennemføre et prisstop omfattende hele tjenesteydelsesområdet. Regeringen har herved haft for øje, at den indkomstpolitiske udvikling, som regeringen må lægge afgørende vægt på at søge gennemført, ikke foregribes gennem forhøjelser af priser, takster og honorarer inden for dette område. Gennem lov nr. 180 af 25. maj 1966 om indseende med priser, hvorefter monopoltilsynet har hjemmel til bl. a. at foreskrive prisstop for en periode af indtil 6 måneder og til efter undersøgelse af vedkommende prisområde at fastsætte højestepriser, vil monopoltilsynet kunne gribe regulerende ind i prisdannelsen på sådanne vareområder, hvor ikke-omkostningsbetingede prisstigninger måtte give anledning hertil.

Den stab af medarbejdere i monopoltilsynet, der har administreret den midlertidige prislovgivning, herunder et antal midlertidigt ansatte inspektører og anden medhjælp, agtes bibeholdt til administrationen af denne lov og for at kunne imødekomme et eventuelt behov for øget anvendelse af loven om indseende med priser. Udgifterne hertil og til vederlag for merarbejde til monopoltilsynets faste medarbejdere skønnes at ville andrage 1,5 mill. kr.

Bemærkninger til de enkelte paragraffer

Til § 1:

Bestemmelsen indfører indtil 1. marts 1971 et generelt prisstop for tjenesteydelser pr. 15. maj 1970.

Efter bestemmelsen i stk. 2 kan monopoltilsynet dispensere fra dette prisstop, og dette vil kunne ske såvel i form af generelle dispensationer som i enkelttilfælde.

I stk. 3 defineres tjenesteydelser på tilsvarende måde, som dette begreb blev defineret af det folketingsudvalg, der afgav betænkning vedrørende forslaget til loven af 15. februar 1968. Hotel- og pensionsvirksomhed, teater- og biografvirksomhed samt udlejningsvirksomhed omfattes ikke af dette prisstop. Det samme gælder for entreprenør- og håndværkerentrepriserne ved nybyggeri.

Varer, der leveres i forbindelse med udført reparationsarbejde, og som efter den normale fremgangsmåde faktureres som særlige poster på regningen, omfattes heller ikke af bestemmelsen.

Som eksempler på tjenesteydelser, der omfattes af bestemmelsen, kan anføres:

1. *Liberale erhverv m. v.*

Advokater
Annonceformidling
Arkitekter
Dyrlæger
Ejendomsmæglere
Ingeniører
Jordemødre
Landinspektører
Læger
Revisorer
Servicebureauer
Speditører
Tandlæger

2. *Soigneringsvirksomhed m. v.*

Frisører
Renserier
Vaskerier
Farverier
Rengøring

3. *Håndværksfag m. v.*

Blikkenslagers reparationsarbejde
Brøndboring
Elektroinstallatørers reparationsarbejde
Vand- og gasmestres reparationsarbejde
Glarmestres reparationsarbejde
Gulvafhøvling og -afslibning
Malers vedligeholdelsesarbejde
Mureres reparationsarbejde
Skoreparationsarbejde
Skrædderes reparationsarbejde
Snedkeres reparationsarbejde
Tømreres reparationsarbejde
Urreparationer
Automobilreparation
Cykelreparation
Radio- og TV-service
Reparation af landbrugs- og andre maskiner
Vulkanisering

4. *Andet.*

Bevogtning
Kedelrensning
Kloakrensning
Kornrensning og -tørring
Privat erhvervsmæssig undervisning

Til § 2:

Ved lov nr. 29 af 15. februar 1968 blev der indført anmeldelsespligt for priser og avancer, der er fastsat for videresalg i efterfølgende omsætningsled, og samtidig blev det bestemt, at sådanne videresalgspriser eller -avancer ikke måtte forhøjes uden monopoltilsynets tilladelse. Medens bestemmelserne om, at forhøjelse af disse priser eller avancer kun måtte ske efter tilladelse, bortfaldt ved lovens udløb den 1. november 1968, blev selve anmeldelsespligten opretholdt ved den senere midlertidige prislovgivning, senest ved lov nr. 284 af 18. juni 1969.

Da den midlertidige prislovgivning udløber den 1. juli 1970, og da man skønner det ønskeligt fortsat at opretholde anmeldelsespligten for videresalgspriser og -avancer, foreslås bestemmelser herom i denne paragraf.

Som hidtil kan der, jfr. stk. 2, dispenseres herfra.

Det forudsættes som selvfølgelig, at der ikke skal ske nyanmeldelse i tilfælde, hvor de pågældende priser eller avancer er anmeldt i henhold til tidligere lovgivning. Som hidtil skal der også ske anmeldelse

af ændringer i tidligere anmeldte videresalgspriser eller -avancer, og denne anmeldelsespligt omfatter også de tilfælde, hvor virksomheder ophører med at fastsætte eller tilkendegive videresalgspriser eller -avancer.

Til § 3:

Det foreslås, at denne lov ligesom den gældende midlertidige lov om anmeldelse af vejledende priser m. v. ikke kommer til at omfatte løn- og arbejdsforhold. Derimod vil loven komme til at omfatte de af offentlige myndigheder fastsatte eller godkendte priser, takster eller honorarer bortset fra sådanne, der i henhold til lovgivningen skal godkendes af finansudvalget.

Til § 7:

Da de gældende bestemmelser om anmeldelse af vejledende priser og avancer først bortfalder 1. juli 1970, foreslås det, at de tilsvarende bestemmelser i denne lov ikke træder i kraft før denne dato.

Da bestemmelser om et generelt prisstop ifølge sagens natur må være midlertidige, foreslås lovens gyldighedsperiode begrænset til 1. marts 1971.